

ABONAMENTELE

Pentru Sibiui:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cienădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiui, 9 Martie st. v.

În Budapesta au ajuns lucrurile foarte departe. Scandalurile din casa deputaților tăbăresc pe stradă și de pe stradă intră ear' în corpul legislativ, în casa deputaților.

Dacă Rușii în Asia-centrală la popoarele cucerite mai în urmă ar introduce viețuie parlamentară și parlamentarismul cei noi de sub protecțiune rusească ar face ceea-ce fac parlamentarismul compatrioților maghiari cu constituțiunea lor milenară, am dice noi, ar dice toată lumea, că sunt de scusat. Oamenilor nedepriși cu un drept atât de sublim, cum este dreptul de legislațiune, nu trebuie a li-se lua în nume de rău, dacă mai și abuzează de dînsul. Nedepriși fiind, o pătesc și ei ca copiii, care nu știu de ce însemnătate este cuțitul dat în mâinile oamenilor. Se taie, se vatămă, în loc de a le fi de folos și de a produce nise lucruri de artă cu dînsul.

Dar' se vedem despre ce e vorba. Serviciul nostru telegrafic, care este al biroului de corespondență din Budapesta, are o deosebită plăcere a se pune câte-odată pe tripodul oraculos. Nu că ne lasă la vre-o îndoeală în cestiuni de interpuțiune, când e vorba de un: *ibi redibis nunquam bello* etc. Poate-că cei dela serviciul biroului telegrafic nici nu se pricep la așa ceva. Vedem însă, că le place câte-odată, mai cu seamă când se tractează de lucruri importante, a începe cu informațiunile de pe la jumătate.

Așa ne pomenim și cu afacerea studentului Samorzil, vulnerat de deputatul Rohonczy. Ni-se comunică ca un lucru cunoscut. Cu toate-că ne vine la cunoștință numai prin raportul telegrafic de ieri. Biroului îi va fi fost cunoscut de alaltăieri, decând afacerea avuse loc, fiindcă membrii lui sînt în Budapesta. Dacă am fi și noi cu domiciliul în Budapesta, și noi trebuia să șcim despre afacere încă de alaltăieri.

Dar' aceste sînt impregiurări „patriotice“, de care este bine să aibă câte-odată cunoștință și publicul cetitor, ele însă nu schimbă nimica în ceea-ce privește meritul și importanța afacerilor. Importanța afacerii din cestiune, ce e drept, nu este atîrnătoare dela timpul când a avut loc. Importanța ei este de a se căuta înainte de toate într-aceea, că e a avut loc, între cine și unde a avut loc. Căci în cazul de față nu e lucru puțin, dacă în coridoarele casei, unde debate corpul legislativ, de-

putați și nedepuțați se ceartă, se insultă, se palmuiesc și se atacă cu arme de foc; nu e puțin, dacă certele aceste sînt ieșite din sala desbaterilor corpului legislativ și pe urmă transplantate pe stradă, de unde sub egida deputaților se strecoară earăși în sala desbaterilor legislațiunii.

Și din raportul nostru telegrafic, defectuos cum este, astfel de lucruri se vede că se petrec în inima regatului unguresc, acolo unde are să domnească ordinea de model, dreptatea exemplară și resignațiunea patriotică până unde este numai cu puțință.

Trăim în timpuri prea serioase, pentru-ca să dăm frâu liber umorului. Însă copilarile compatrioților, care 'și-au arogat și 'și arogă ei singuri dreptul de a feri patria, excitează vrînd—nevrînd presupunerea, că ei numai de aceea 'și-au dat toată silința a depărta naționalitățile nemaghiare dela legislațiune, ca ei în dragă voe și negenași să poată, toate ei între ei, face câte le fac, spre bucuria cui? — nu, spre înfrîntarea tuturor cetățenilor, în căși șovinismul n'a omorît cu totul adevărul simț patriotic.

Noi însă, și dacă dăm întru-câtva frâu liber umorului, sîntem pe deplin justificați. Compatrioții maghiari dacă ar fi să se supere pe noi, apoi n'au drept să se supere. Căci în adevăr și dacă vom sta să privim lucrurile din regatul unguresc cu serioșitatea cea mai riguroasă, nu putem ajunge la alte rezultate, decît la presupunerile ca cea atînsă. În privința aceasta noi putem apela la fapte.

Dela 1867 până acum sînt douăzeci-si-doi de ani. Compatrioții maghiari s'au născut, ca să lucreze cât se poate singuri în legislațiune. Sub fel de fel de suspetări, sub fel de fel de pretexte au înlăturat pe Români și pe Slavi din legislațiune.

Și au făcut ei ceva lucru mare, au venit cu vre-o idee salutară, din care patria să cunoască o îmbunătățire extraordinară? Noi nici îmbunătățiri ordinare nu vedem. Tot ce s'a făcut mare, ba colosal, putem dice că sînt datoritiile statului, asuprirea nemaghiarilor și acum scandalurile cele grețoase în stîlul legislațiunii și încă atunci, când se tractează de una din legile de natura cea mai delicată pentru patrie și pentru monarhia întreagă.

Este în adevăr o tristă mîngăiere pentru noi, ca după douăzeci-si-doi de ani să trebească să scriem așa după-

cum scriem. Această tristă mîngăiere însă nu este impusă de aceia, care au lăcomit la putere, fără de a fi harnici de dînsa, și care când s'au vădut singuri într'însa au început a se certa și *ut figura docet*, a se insulta, a se palmui și a se ataca cu arme de foc acolo, unde poliția nu poate ave loc, fiindcă acolo sînt adunați bărbați, care și pentru ea și pentru celelalte jurisdicțiuni și auctorități alcătuesc legile.

Trista noastră mîngăiere ne înșală, că mergem din rău în mai rău.

Noi am dice mai zilele trecute, că până când armata comună este liniștită, putem fi și noi liniștiți.

De atunci însă au cădut chiar în sinul legislațiunii unguresci cuvinte foarte grave. Deputatul Polónyi a atins coarda cea mai gingașă, a amintit de „ *ziua când se va restitua monarhia și împănă cu ea și dinastia*“.

Deputatul Polónyi, maghiar fiind și fiindcă nu „gravitează în afară“, va rămâne neajunat pentru expectorațiunile lui. Curentul acesta, al cărui colorit nu mai poate fi ascuns, este amenințător.

Ne oprim de astă-dată de a-l comenta. Repetăm însă ceea-ce am dice în Nrul de Marți:

„Nu șcim, dacă mai există comitet central național român. Există însă la toată întîmplarea alegători români. Cătră acestia credem că ar fi bine să ne adresăm cu întrebarea, cum le convin lor erupțiunile „patriotice?“ ca să ne șcim conforma.

Noue tumulte în Budapesta.

o părăeală în parlamentul maghiar.

Imediat înainte de închiderea ședinței de alaltăieri a dietei maghiare, s'a întemplat în foisorul casei un incident din cele mai scandaloase câte s'au pomenit vre-odată într'o reprezentanță populară. Lucrul a ajuns aici la o părăeală formală între nise deputați și între un student de pe galerie. Despre acest incident scandalos cetim în foile din capitala Ungariei următoarele amănunte:

Era cam pe la oarele 3 $\frac{1}{4}$, după ameași, când președintele Pechy a anunțat ridicarea ședinței dietele. Deputații și publicul de pe galerie ieșiau din casă. Un tîner de pe galerie s'a fost postat în foisor în imediata apropiere a ieșirii, insultând pe ministrul-președinte Tisza și pe deputații guvernamentali ce treceau pe dinaintea lui. Astfel cănd

deputatul Emeric Ivánka a trecut prîlîngă el, a strigat cât a putut: „*Éljen Eötvös Károly!*“ Ivánka a atins cu mîna prietenească pe tînerul lărmuitor și 'i-a dice într'un ton părintesc: „Da, da; lăsați-l numai să trăească. Puteți să-i faceți și un conduct de torțe!“ Tînerul a răspuns la aceasta într'un mod brusc: „Vom și face-o, dar' și Tisza va căpeta un conduct de torțe, și încă cu luminări de sîu.“ Acest răspuns era însoțit de o mișcare provocatoare. Băiatul s'a pus în poziție imediat dinaintea lui Ivánka și 'l-a măsurat de sus până jos. Deputatul Gedeon Rohonczy, care venia dîndrît și era martorul acestei scene, credea, că băiatul acesta voește să insulteze în faptă pe bătrînul deputat; păsî spre student, îl apucă de umăr și 'l împinse la o parte. Studentul afirmă, că cu acest privilegiu Rohonczy 'i-ar fi aplicat și o palmă. La intervenirea lui Rohonczy tînerul a răspuns prin aceea, că a lovit pe Rohonczy în față.

Acesteia a urmat o scenă sîlbatică ce nu se poate descrie. Mai mulți deputați, care au vădut atacul tînerului, se aruncară asupra lui și îl tractară cu pumni. Rohonczy însuși, care o secundă stătă ca înlemnit din cauza insultei ce 'i-s'a făcut, băgă mîna în buzunar și scoase un revolver, pe care îl descărca asupra tînerului. În foisor și în culoarele casei s'a iscat apoi o confușie generală, din toate părțile veniau jurnaliști, deputați, funcționari de casă etc., și în șgomotul cel mare nime-nu se putea orienta asupra celor-ce s'au întemplat. Din toate părțile se striga: „A împușcat cineva asupra unui deputat!“ și aceasta s'a răspîndit în curînd și pe strade, așa că o mulțime de public se adună dinaintea porții principale a dietei. Polițiștii au oprit însă publicul de a intra pe poartă.

Într-aceste în locul unde a cădut împușcătura era un tumult mare. Toată lumea credea, că tînerul ce sbiera mereu era acela, care a puscat. Mai mulți deputați și servitori se aruncară asupra lui și îl tractară cu lovituri. Bietul tîner sbiera mereu: „Nu eu am puscat!“ Dar' strigătul lui nu se auzia de șgomot. Din toate părțile primia nefericitul băiat lovituri, așa că 'i-se sgăriă întreg obrazul și 'i curgea sîngele pe nas și pe gură. (Și acești oameni mai dice, că nu e trebuință de cultură nemțească? Red. „Tribunei“.) Numai cu anevioie a succes tînerului a convinge pe rabiști, că nu el a împușcat și că tocmai el este cel rănit. Așa îl duseră apoi pe maltratatul, care schiopa cu piciorul stîng, în questură, unde au venit medicul de poliție Dr. Várady și funcționarii societății de mîntuire.

Preste o minută, după-ce s'a auzit împușcătura, a venit ministrul-președinte Tisza,

cu intențiunea de a părăsi casa. Un tîner necunoscut a prins pe ministrul de mână și a dice: „Excelență, nu mergeți mai departe, că acolo se pușcă“, Tisza a stat pe loc.

Mai mulți deputați îl încungiară și îi povestiră ce s'a petrecut. Rohonczy stătea cu revolverul în mână și striga: „Eu am fost acela, care am pușcat!“ Un deputat din stînga extremă 'i-a dice: „Ce lucru e acela, — a pușca asupra poporului!“ Rohonczy răspunde agitat: „Nu am pușcat asupra poporului, ci asupra unui mișel, care m'a insultat; declar, că voi înapoia pușca pe ori-si-cine, care va pune mîna pe mine!“

Într-aceste tumultul creștea pe strade tot mai tare. Polónyi a grăbit pe stradă și a strigat studenților ce erau adunați: „Unul dintre voi este împușcat!“ Agitațiunea a crescut și poporul adunat era deja de mai multe sute de capete.

Tînerul vulnerat este un absolvent de reale și îl chiamă Coloman Samorzil. E de 19 ani și fiul inginerului Ioan Samorzil. Cu privilegiul interogatorului a spus mai departe, că este asetat ca voluntar de un an la regimentul de husari Nr. 13.

Până la sosirea medicului, Samorzil făcea în questură un șgomot teribil. Striga și înjura mereu pe „mameluci“. Se dice, că rana tînerului e ușoară.

Demonstrațiuni de stradă.

În aceeași zi seara studenții maghiari s'au întrunit în grădina muzeului, spre a se consulta asupra incidentului din foisorul dietei.

Erau, se scrie, circa 600 studenți, care dădeau expresiune în terminu tocmai urbani indignațiunii lor asupra celor petrecute. Cel dintîiu orator a fost farmacistul Ioan Orbán. El a dice, că mișelia, de a ataca în felul bandiților pe un om ce nu se poate apăra, nu se poate îndestul condamnă. (Strigări: „Jos cu ucigașii!“) Tinerii Andrassy-esci, Tisza-esci nu s'au genat a da în acel june cu bastoanele. (Strigări: Jos cu astfel de ucigași!) Majoritatea națiunii o scie, că guvernul își folosește mameliu, spre a teroriza opoziția cu pistoale. (Strigări: „Abzug!“) Iuliu Devényi a fost de părere, ca tinerimea să aștepte până-ce justiția se va pronunța în această afacere numai după-ce se va fi întemplat aceasta; să se pronunțe tinerimea. Contrașicri vehemente însă nu 'l lăsau pe acest student să-și termine discursul. Wilhelm Weissfeld a dice, că tinerimea stă în față unei brutalități și ea trebuie să iee față cu această atacere o poziție liniștită și calmă, dar' totodată energioasă. Jaristul Andreánszky a propus, ca tinerimea să demonstreze înaintea locuinței lui Rohonczy în strada realor. În urmă tinerimea a primit o declara-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Clanț cu toții frați iubiți!

De Mare Twain.

Fi-va cetitorul atît de bun să-și arunce ochii preste versurile următoare și să vadă, dacă poate descoperi ceva periculos în ele?

Trenul când începe sborul,
Vine 'ndată conductorul
Și, scoțînd perforatorul,
Face-o gaură 'n bilet.
Pentru calea care costă
Dece bani, biletu-i alb,
Pentru calea care costă
Douăzeci, biletu-i verde,
Pentru calea care costă
Treideci, e biletul vînet.
Clanț făcînd perforatorul,
Face gaură 'n bilet.

Cor.

Clanț! cu toții, frați iubiți,
Faceți găuri unde sciți.

Am dat mai deunăzi într'o gazetă de aceste rime sunătoare și le-am cetit de vre-o câteva-ori după-olaltă. Ei bine, versurile aceste m'au luat cu totul în posesiune. În timpul dejunului îmi valseau prin creeri; și când am început a-mi împătura șervetul, nu mai șciam, de am mîncat ceva sau nu. Din ajun încă îmi croiesem cu multă îngrijire planul activității mele de preste zi, — o tragedie cutremurătoare în romanul pe care-l scriam. Mă dusei la birou, pentru a începe

sângeroasa mea operațiune. Luai condeiul, dar' singura frasă, pe care o putui produce pe hîrtie, era „Clanț! cu toți, frați iubiți, faceți găuri unde sciți“. O oară întreagă m'am luptat cu greu, dar' a fost înzadar. Mereu îmi ținea prin cap; „Pentru cursa care costă dece bani, biletu-i alb; pentru cursa care costă douăzeci, biletu-i verde“ ș. a. m. d. fără liniște și fără preget. Că nu mai putea fi vorba de lucru, era lămurit. Deci desistă dela muncă, ca să mă preumblu prin oraș, dar' observai numai decăt, că picioarele mele mișcându-se, mergeau în tactul clămpăniturii acelor versuri neîndurate. Când nu mai putui suporta, 'mi-am schimbat pașii... Dar' nu 'mi ajuta... versurile se adaptau pasului meu nou și mă chinuiau întocmai ca mai înainte. M'am dus ear' acasă, suferînd tot timpul înainte de ameași; suferînd precănd mîncam mecanicesc și fără gust; suferii și mă văierai și bombăni toată seara; mă pusei în pat și mă învîrtii și mă sucii și bodrogăni mereu, mereu înainte; în meșul nopții mă sculai și încercai a ceti, dar' pe pagina, care se confunda în ochii mei nu era nimic de vădut, decăt: „Clanț! făcînd perforatorul, face gaură 'n bilet“.

Două zile după aceea, Sămbătă dimineață, mă sculai ca o ruină clătînoasă și mă dusei, conform unei înțelegeri stabile, la președintele meu prieten, stabilitatea sa părintele N... pentru a întreprinde cu el o preumblare la turnul Talcott, în depărtare de vre-o dece mile.

El se uită fix la mine, dar' nu dice nimic. Plecarăm. Părintele N. povestea și povestea, și povestea — cum e obiceiul lui. —

Eu nu diceam nimic, n'aușiam nimic. După cîțiva kilometri de drum, părintele N. dice: „Mark, nu-ți e bine. Arefi așa de slab, de uscățiv și de distras, și înstrăinat cu spirital. Vorbesce ceva, rogu-te“.

Trist, fără entusiasim dicei.

Clanț cu toții, frați iubiți,

Faceți găuri unde sciți.

Amicul meu se uită la mine încurcat și dice: „Nu pot spune, Mark, că sînt în stare să-ți pricep intenția ta. Ceea-ce ai dice tu nu prea pare a ave mult înțeles și în orice cas nu e trist; și cu toate aceste n'am auzit nici-odată ceva care să sune așa de patetic ca aceste versuri. Ce e—“.

Dar' nu mai auziam nimic. Eram de parte cu neînduratul rupător de inimă vers:

Pentru cursa care costă

Dece bani, biletu-i alb,

Pentru cursa care costă

Douăzeci, biletu-i verde,

Pentru cursa care costă

Treideci, e biletul vînet.

Clanț! cu toții, frați iubiți!

Faceți găuri unde sciți.

Ce s'o fi întemplat în decursul celorlalți kilometri, nu știu. Dar' deodată părintele N... îmi puse mîna pe umăr și dice:

„Trezește-te, trezește-te. Nu dormi toată ziua! Am ajuns lîngă turn, omule! Am vorbit de-am asurđit, am muțit și am orbit și n'am scos din tine nici-un răspuns. Privește numai admirabilul peisagiu de toamnă. Privește, privește, întesce-ți ochii la el. Tu ai călătorit, tu ai vădut multe poșii frumoase și vestite. Ce dice de aceasta?“

Eu suspinai ostenit și murmurai:

Pentru cursa care costă

Douăzeci, biletu-i verde,

Pentru cursa, care costă

Treideci, e biletul vînet,

Clanț! cu toții, frați iubiți.

Faceți găuri unde sciți.

Spectabilitatea sa părintele N. stătea aci foarte serios, fără îndoială avînd cel mai mare interes de mine, și mă privi lung, apoi dice: „Mark, e ceva în aceasta ce nu pot să-mi explic. Cam aceste sînt cuvintele, care le-ai mai spus adineori; ele par a nu însemna nimic, și totuși îmi rupi inima, când le dice tu. „Clanț!“ Cum ai dice?“

Începu din nou din capăt și repetai toate șirurile. Fața amicului meu strălucia de interes. El dice:

„Ah, ce răpitor sunet, ca de clopoței, e acesta! E aproape musică; curge așa de frumos. Am păstrat în memorie mai toate versurile; mai spune-le încă-odată și o să le știu de sigur.“

Le-am recitat. După aceea le spuse părintele N. A. făcînd o mică eroare, pe care am coresp. Dar' în rîndul al doilea și în cel următor le-a recitat corect. Atunci 'mi-s'a părut, că o sarcină mare 'mi-se ia de pe umeri. Clopoțelul chiemător părăsi creierul meu și un sentiment delicios de liniște și pace mă cuprînsese. Eram cu inima atît de ușoară, încât îmi venia să cînt; am și cîntat o jumătate de cînt într'una, precănd ne întorceam. După aceea limba mea liberată își regăsi vorbirea binecuvîntată și discursul, grămădit în mine în atâtea cîsuri lungi, încep să curgă în torrente. Și

a curs mereu înainte, vesel, iubilant, până-ce a secat izvorul și s'a uscat. Când la despărțire întinsei mîna amicului meu, îi dicei: „N'a fost oare admirabil de frumos astăzi? Dar' îmi aduc aminte, că de două cîsuri n'ai vorbit nici-un cuvînt. Ian veți, începe a vorbi.“

Spectabilitatea sa părintele N. întoarse spre mine un ochiu lipsit de strălucire, oftă din adînc și dice fără vioiciune, ba în aparență fără conșcență:

Clanț! cu toții, frați iubiți!

Faceți găuri unde sciți.

Îmi trecu un junghiu prin inimă și 'mi dicei încet: „Bietul băiat, bietul băiat. Acum el a căpătat-o“.

Două-trei zile n'am mai vădut pe N. Apoi într'o Marți seara intră clătînându-se la mine și cădă scărbit pe un scaun. Era palid, slab, o ruină. Își deschise ochii și stînși și dice:

„Ah! Mark, versurile aceste fără de inimă m'au prăpădit; au apăsă ca un munte pe mine și și noapte, cîas cu cîas, până în momentul de față. Dela întîlnirea noastră încoace am suferit chinurile unui osăndit. Sămbătă am fost chemat instantaneu prin telegramă și am plecat cu trenul de noapte la Boston.“

„Causa chiemării a fost moartea unui amic prețuit și vechiu, care a dorit, ca eu să-și spun necrologul. „Mi-am luat locul în vagon și am început a medita la discursul meu. Dar' n'am trecut nici măcar preste introducere; căci cum plecă trenul, roatele începură clac-clac—clac-clac-clac! Clac-clac—clac! ș

rațiune, prin care condamnă procedura ne-
cualificabilă a deputatului Rohonczy și o res-
pinge cu indignație.

Studentii, care părăsiră grădina museu-
lui cântând „Kossuth Lajos azt izente”, s'au
îmulțit pe piața museului prin mulțimea ce
se afla pe străde și împreună s'au dus în
înălțimea localităților clubului indepen-
dent. După strigări puternice de „Eljen”-uri,
a ieșit Polónyi la fereastră și a asigurat pe
tineri, că se va face dreptate sentimentului de
drept ofensat. La provocarea lui, studenții
s'au îndepărtat de acolo și au luat direcțiunea
spre casina națională. Aici au stat în
loc și au strigat „Uciđătorii!” „Bandiți!”
„Vărsători de sânge!” De aci mulțimea
s'a dus în strada realilor și a făcut un ciar-
rivari dinaintea locuinței deputatului Ro-
honczy, pronunțând mereu la adresa acestuia
cuvântul „Uciđătorule!”

Parola a fost: „Clubul liberal!”
Aici însă au fost alungați demonstrații de
cătră poliție. De aci cară s'au reîntors la
clubul independenților, unde Eötvös le-a
adresat vre-o câteva cuvinte liniștitoare. Două
companii de infanterie au curățit
apoi străzile și cătră 10 oare seara s'a făcut
liniște.

„Academia română”

Sesiunea generală din anul 1889.

Programa lucrărilor.

1. Raportul secretarului general despre
activitatea academiei în cursul anului 1888—89.
2. Alegerea comisiei pentru examina-
rea lucrărilor făcute în cursul anului 1888—89.
3. Alegerea comisiei financiare pentru
ceretarea conturilor pe anul 1888—89 și
pentru combinarea bugetului pe 1889—90.
4. Deciziune pentru primirea donațiunii
domniței Alina Știrbei de 200.000 lei. (Art.
7 lit. n, statute).
5. Deciziune pentru primirea și regu-
lamentarea legatului Iacob de Neuschotz de
20.000 lei. (Art. 7 lit. n, statute).
6. Deciziune pentru primirea și regu-
lamentarea donațiunii Alexandru Constantin Bo-
descu de 5345 lei 60 bani. (Art. 7 lit. n,
statute).
7. Regulamentarea întrebuințării veni-
telor din legatul Ioan Fētu.
8. Raportul comisiei însărcinate cu
facerea explorărilor la Căcuteni.
9. Raportul comisiei permanente a
bibliotecei.
10. Raportul comisiei însărcinate cu
ceretarea lucrărilor prezentate la con-
cursul marelui premiu Năsturel de 12.000 lei
și al premiului Heliade-Rădulescu de 5000 lei
pe 1889.
11. Raportul comisiei însărcinate cu
ceretarea lucrărilor prezentate la concursul
premiului Lazar pe 1889: „Studiul vinurilor
în România”.
12. Raportul comisiei financiare asu-
pra conturilor pe 1888—89.
13. Raportul comisiei însărcinate cu
examinarea lucrărilor făcute în anul 1888—89.
14. Determinarea subiectului ce este a
se pune la concursul premiului Lazar de
5000 lei pentru 1893.
15. Determinarea subiectului ce este a
se pune la concursul premiului Heliade-Rădu-
lescu de 5000 lei pentru 1894.

numai decât se potriviră uricioasele versuri
cu acest acompaniament. O oară întreagă am
ședut acolo și am potrivit asupra fiecărei din
loviturile de roată o silabă din acele versuri.
Apoi am ostenit așa, ca-și-când aș fi tăiat
toată ziua lemne. Craniul m'ei dureau par'că
ar fi vrut să se spargă. Credeam că trebuie
să nebușesc, dacă vreau mai sta acolo; deci
m'am desbrăcat și m'am pus în pat. M'am
întins în cabina mea, și acum poți să-ți în-
chipui rezultatul. Lucrurile merseră însă în-
ainte ca și adineaori. „Clac-clac-clac! Pentru
cursa care costă dece bani, bilețul alb, clac-
clac-clac, pentru cursa care costă douăzeci bi-
letul verde, clac-clac-clac, pentru cursa care
costă treizeci, e bilețul vânet. s. a. m. d. s. a.
m. d.

„Clanț! cu toții, frați iubii, faceți găuri
unde scîi. Somn? Nici ochii nu i-am închis!
Eram aproape turbat când am ajuns la Bos-
ton. Nu mă mai întreba despre imormen-
tare. Am făcut tot ce am putut, ca să iese
bine, însă fiece frasă solemnă din discursul
meu era depănată, incurcată, țesută cu: Clanț!
cu toții, frați iubii, faceți găuri unde scîi!
Dar' ceea-ce a fost mai miserabil e, că în-
treaga mea dicțiune a început în ritmul
valuros al acelor versuri pulsante, încât ve-
deam, cum oamenii lipsiți de spirit dădeau
cu căpăținele lor proaste tactul la discursul
meu. Și Mark, m'ei crede sau nu m'ei crede,
dar' înainte de a sfîrși, toată adunarea își le-
găna înțepetile în solemnă concordie: je-
luitoari, îngrijitori, cu un cuvânt tot. Când
am încheiat, am fugit în altar într-o stare a-
proape de nebușe. Firesce, că norocul a voit

16. Alegerea de doi membri ai acade-
miei în secțiunea literară în locul răposatilor
G. M. Fontanin și T. Cipariu.

17. Alegerea de membri onorari și co-
respondenți.

18. Cestiunea ortografiei. Scrierea lui u
mut final.

19. Alegerea comisiei de 9 membri
pentru ceretarea publicațiunilor, care se vor
presenta la concursul premiului Năsturel de
4000 lei și la al premiului Lazar de 5000 lei
pentru 1890.

20. Alegerea comisiei pentru ceretarea
lucrărilor, care se vor prezenta la con-
cursul premiului Heliade-Rădulescu de 5000 lei
pe 1890: Istoria școalelor în țările române în
prima jumătate a secolului XIX până la 1864.

21. Alegerea comisiei pentru ceretarea
publicațiunilor, care se vor prezenta la
concursul premiului „Asociațiunii-craiovene”
de 1500 lei pe 1890.

22. Formarea bugetului pentru anul
1889—90.

23. Alegerea președinților și vice-pre-
ședinților secțiunilor. (Art. 14, statute).

24. Alegerea delegațiunii pentru anul
1889—90.

25. Raportul secretarului general asu-
pra lucrărilor academiei în această sesiune.

CRONICĂ.

Dela Curte. Maiestatea Sa împă-
teasa-Regină Elisabeta și Archiducesa Maria
Valeria vor pleca Sâmbăta viitoare la Wies-
baden, pentru-ca să petreacă acolo vre-o că-
teva săptămâni.

Maiestatea Sa Monarchul s'a îndurat
prea-grațios a dăruî din cassetta Sa privată,
câte 100 fl. pentru școalele și bisericile gră-
cat. din Domăna-de-Jos și Oroszpatak.

Camera advocațională din Cluj aduce
la cunoștință, că s'a înscris în lista acelei camere
Ioan Petricăș, avocat în Turda.

Statute aprobate. Ministerul reg. ung.
de interne a provădit cu clausula de apro-
bare sub Nr. 17.089 a. c. statutele reuniunii
de turiști din Uioara.

În Beiuș s'a deschis oficiu telegrafic
împreună cu poșta.

Noul echipament al infanteriștilor.
Comandantul cursului pentru ofierii de stat
major, F. M. L. Frideric Hotze, a întreprins
o călătorie de inspecționare, ca să se con-
vingă însuși despre echipamentul soldaților
dela trupele împărțite cu pușca de repetiție.
„Reichswehr” spune, că acest echipament nu
se poate privi ca normal definitiv. Au să se
facă schimbări, după-cum se vor ivi lipse.
Numai după manevrele de toamnă, prin No-
embrie, se va publica regulamentul ajustării.
Până atunci toate schimbările și întocmirile ce
se fac sînt numai măsuri provisorice.

În Hunedoara se va deschide în curînd
din partea „Kultur-egyete”-ului un institut de
crescere pentru copii; acest institut va primi
în fiecare an ajutor de câte 100 fl. dela ora-
șul Hunedoara și alt ajutor de câte 100 fl.
dela ministerul reg. ung. de culte.

**Constituirea „Reuniunii române de
cântări din Sibiu” pe anul 1889.** În
adunarea generală a reuniunii române de cân-
tări, ținută luni la 6/18 l. c., s'a ales de pre-
ședinte dl. Aurel Brote, dir. de bancă;
de dirigent dl. George Dima, profesor se-
minarial; de secretar dl. Ioan Crișan,
prof. seminarial; de casier dl. Cornel G.

să găsesc acolo pe o fată bătrână foarte în-
grijită, o mătușă a răposatului, care sosise prea
târziu dela Springfield la biserică. Ea începuse
să sughițe și dîse:

„O! S'a dus, s'a dus sîrmanul și nu
l'am văcut înainte de a muri!”

„Da”, dîsei, s'a dus, s'a dus — oare su-
ferința nu se va sfîrși nici-odată?”

„D-ta l'ai iubit așadar? Ah! și d-ta
l'ai iubit?”

„Iubit? Pe cine iubit?”

„Pe bietul meu George, pe nepotul meu,
sîrmanul.”

„A așa! Da, de sigur: Clanț cu toții, frați
iubii, faceți găuri unde scîi! O miserie asta
o să mă omoare.”

„Dumneșeu să te binecuvinteze, iubite
domnule, pentru aceste prietenești cuvinte.
Ai fost față în momentele cele din urmă?”

„Da, da! Eu — în ale cui momente
din urmă?”

„Ale sale — ale scumpului răposat.”

„O da! O da, da da! Gîndesc cel pu-
țin, cred cel puțin, nu sciu! Firesce că am
fost, eu am fost acolo!”

„Ce a vorbit el?”

„Vorbă — vorbă, — oh, capul meu,
capul meu, capul! Vorbă — vorbă, nu vor-
bia în genere nimic decât: Clanț, clanț cu
toții frați iubii, faceți găuri unde scîi! O
lasă-mă onorabilă, pentru tot ce e miseri-
cordios, lasă-mă singur, părăsesc-mă nebu-

Aiser, funcționar de bancă; de archivar dl
Mateiu Voilean, asesor consist.; de eco-
nom dl Stroia, cleric în anul II-lea; ear'
de membri în comitet dñii: Ioan Popo-
vici, prof. la școala de fete; Dr. Petru
Șpan, prof. la școala de fete, și Victor
Tordoșan, oficial consistorial.

Florian Romer. Canonicul Dr. Florian
Romer din Oradea-mare, un archeolog distins
și un bărbat cu multe cunoștințe, a murit în
18 l. c. în Oradea-mare. S'a născut în anul
1815.

„Ruina credincioșilor maghiari.”
Sub acest nume aduce „Kolozsvár” următoarea
notă din Reghinul-săseș: „În cercul Gur-
ghului domnesc între locuitorii o dispoziție
periculoasă pentru Maghiari. Un preot refor-
mat, care cunoaște foarte bine relațiile reli-
gioase, s'a exprimat odată, că în cercul
Gurghului a dispărut cu totul simțul reli-
gios și moral. În acel ținut e la ordine
dilei trecerea credincioșilor maghiari evan-
gelici reformați la confesiunea greco-catolică,
ceea-ce e tot una cu nimicirea spiritului ma-
ghiar. Astfel s'a întemplat, că în comuna
Abafaja în zilele aceste au trecut șase Ma-
ghiaari la credința greco-catolică. Aceasta e
o stare tristă și de aici o parte nu se iau
măsuri pentru înlăturarea acestui rău.”

**Sesiunea anuală a academiei ro-
mâne** s'a deschis ieri, Mercuri, în 20 l. c.

Societatea geografică din România.
În privința acestei societăți cetim în „Romă-
nul” următoarele notițe: Ieri seara a fost a
treia și ultima sedință anuală a „Societății de
geografie”. Au vorbit dñii: major Vasiliu
Năsturel (heraldica română) și căpitan Gurăi
(masivul harțului). Ministerul instrucțiunii
publice va pune în bugetul anului viitor
suma de lei 5000 ca subvențiune de acordat
societății de geografie, pentru-ca aceasta să
continue cu darea premiilor pentru dicționa-
rele județelor române, atât de folosiitoare tu-
turor cercetărilor. — Dñii frați George și Mi-
hail Assan au dat societății de geografie
suma de lei 1000 pentru a fi decernată celui
mai bun tractat de geografie economică, in-
dustrială și comercială a țării noastre. — Ieri
seara societatea de geografie a acclamat mem-
bru de onoare pe dl de Contouly, ministrul
republicii franceze din București. — Dl Gr.
Tocilescu a dat un premiu de lei 500 socie-
tății de geografie, pentru a fi decernat la anul
viitor unui dicționar de județe, de felul ce-
lor care au fost premiate și până acum.

Zăpadă cu tunete. În comuna Co-
marnic (România), spune „Universul”, zăpada
ce a căzut acum trei zile a prezentat un fe-
nomen foarte extraordinar, ea era însoțită de
tunete și fulgere, care au durat aproape o ju-
mătate de oară.

**Anularea sentinței de divorț a re-
ginei Milan decătră Natalia.** Cetim în
„Epoca”: Se comunică din Belgrad, că si-
nodul bisericii autocefale a Sîrbiei, a cărui
reunire plenară s'întîmplă în timpul
din urmă, se va întruni în curînd conform
sf. canoane. Odată cu constituirea sa, dl
Pirociana, avocatul reginei Natalia, va
sesiza sacral corp cu un recurs împotriva
edictului de divorț pronunțat de metropolitul
Theodosiu; intru-cît se știe, că în ortodoxie
infalibilitatea spirituală aparține numai sinoa-
delor episcopale, care au puterea de a judeca
chiar pe patriarhii ecumenici. Se crede, că
sinodul Sîrbiei va pronunța nulitatea edictului
de divorț, intru-cît n'a fost luat potrivit di-
sposițiunilor canonice prin ascultarea ambelor
părți, dar' că în fața împiedicărilor de fapt,
suprema autoritate bisericească va menține se-
parațiunea de corp a părechii regale.

Zăpadă în Italia. În Italia - sudică
ninge de câteva zile și frigul a crescut până
la un punct, la care rar ajunge acolo. În Roma

niei, miseriei, desperării mele. Pentru cursa care
costă douăzeci biletu-i verde; pentru cursa
care costă treizeci, e bilețul vânet, mai mult
nu poate suferi un om... Clanț cu toții, frați
iubii, faceți găuri unde scîi.”

Ochii fără de speranță ai amicului meu
se opriră un minut plini de greutate asupra
ochilor mei, după aceea dîse cu insistență:

„Mark, nu-mi spui nimic? Nu-mi dai
nici o speranță? Dar' ai dreptate. Și așa e
bine, și așa e bine. Tu nu-mi poți ajuta.

A trecut timpul, în care vorbe mă puteau ridica.
Ceva în inimă îmi spune, că limba mea e
condamnată de a se mișca vecinic după saltu-
rile acestei clămpăniri lipsite de simțire, uite,
uite, ear' imi vine: Pentru cursa care costă
zece bani, biletu-i alb, pentru cursa care costă
douăzeci, biletu-i verde.”

Soptind tot mai încet și mai încet, ami-
cul meu cădu într'un fel de extas blând și-și
uită suferințele într'o fericită liniște.

Cum l'am scăpat în fine de spitalul de
alienați? L'am dus la o universitate din ve-
cini și l'am lăsat să-și descare sarcina ver-
surilor sale chinuitoare în urechile lăcomie ale
bieților studenți, care nu presupuneau nimic.
Cum stau acum lucrurile cu ei? Resultatul
e nespus de trist. De ce am scris acest
articol? Pentru un scop demn, pentru un
scop sublim. L'am făcut pentru a-l sfătui
pe cetitor: de vei da vre-odată preste aceste
versuri fără de milă, fugi de ele, fugi de ele
ca de ciură.

Trad. „Fânt. Blandusiei”.

termometrul arată 2 grade sub zero. Dealurile
de prelîngă Neapoli sînt albe de zăpadă. În
urma furtunelor, comunicațiunea cu Sicilia e
înteruptă, liniile telegrafice din Apulia și Ca-
labria sînt aduse în disordine.

Cestiuni bisericesci.

II.

Înainte de toate constatăm cu o
deosebită satisfacțiune, că din toate plân-
gerile și comunicate ce le-am primit
în timpul din urmă, iese mai presus de
toată îndoeala un lucru laivaleă. Nemul-
țumirea, care se manifestează prin unele
cercuri ale clerului pastoral unit, nu
se referă nici decât la persoana Exce-
lenței Sale părintelui Archiepiscop și
Metropolit, nici la modul, cum înalt-
preasfinția Sa păstorește archidieceasa.
Drept aceea ni-s'a părut cel puțin su-
perfluă silința unor domni, de a-l lua
în apărare și a-i enumera meritele.

Noi ne-am convins, că despre me-
tropolitul Vancea întreg clerul extern
vorbește cu cel mai profund respect,
întreg clerul privesc cu încredere la
înaltpreasfinția Sa și întreg clerul este
plin de recunoștință față cu zelul ne-
obosit și față cu faptele nobile și bine-
facerile Excelenței Sale.

Ear' dacă cu toate aceste se plîng
unii de unele neajunsuri, vina pentru
dîsele nu o atribuie archiereului, ci
numai împiegurării, că archiereul nu
este și nu poate fi informat despre ade-
văratele stare a lucrurilor. Părerea foarte
generală este, că dacă capul bisericii ar
pute să-și câștige din intuițiune proprie
cunoștință despre toate curente, care
se ivesc în diferitele părți ale archidie-
cesei între fiii bisericii și membrii cle-
rului, precum și despre neajunsurile,
care așteaptă îndreptare, sigur că cele
mai multe cauze de a se plînge ar
dispăre.

Și rîul se crede a fi tocmai acela,
că după modul cum se administrează
astăzi archidieceasa unită, capul bise-
ricii nu-s'î poate câștiga această cu-
noștință. Astăzi toate dispozițiunile de
administrație, reformă, îmbunătățire etc.
se fac în mod birocratic pe calea cir-
cularului. Ear' conținutul circularelor
se statorește decătră organele gremiale
și se impune apoi archidiecesei prin
autoritatea archiepiscopului-metropolit.

Dispozițiunile luate pe calea aceasta
pot fi conduse de cele mai bune inten-
țiuni, pot fi lucrate de bărbați foarte eru-
diți, dar' nu pot corespunde unei condițiuni
esențiale: sînt adecă mai mult sau mai
puțin de un caracter teoretic, nu pot
fi totdeauna libere de unilateralitate și
nu pot atinge toate lipsele, după-ce
sînt făcute absolutamente numai după
vederile domnitoare în gremiu și fără
cel mai mic concurs al clerului extern,
ba chiar fără a fi cel puțin ascultată
părerea acestuia.

Netăgădui este însă, că cu ade-
vărat și cu deamăruntul mai bine tre-
buie să cunoască lipsele archidiecesei
aceia, care sînt în atingere nemijlocită
cu credincioșii, adecă preoții și proto-
popii din cura animarum.

Și după-ce constituția bisericii unite
nu permite elementului mirean nici o
ingerență în conducerea bisericii, ar fi
de dorit, ca cel puțin clerul pastoral,
respective vederile sale, să fie mai mult
luat în considerare, când se fac dispo-
zițiunile, după care se conduc afacerile
bisericii.

Ear' aceasta numai pe o cale se
poate, pe calea sinodală.

Iată de punctul cardinal al tu-
turor plîngerilor, care se ivesc în bi-
serica unită.

În canoanele bisericii este prescris,
ca de regulă în fiecare an să se țină
câte un sinod diocesan. În archidieceasa
de Alba-Iulia și Făgăraș nu s'a ținut
de 17 ani nici-un sinod. Pentru-ce
această deprindere, această deservită
omitere a clerului pastoral, care da bi-
sericii unite, preste tot destul de abso-
lutistică, un caracter aproape despotice,
oamenii nu înțeleg și nu-s'î pot explica.
Până la un punct oare-care s'a putut
scusa până acum neținerea sinoadelor,
— așa ne scrie un preot bătrîn, — prin
aceea, că cei mai mulți membri ai ca-
pitolului, parte bolnavi, parte gârboviți
de bătrînețe fiind, erau incapabili de
lucru, ear' Excelența Sa archiepiscopul-
metropolit, pe ai cărui umeri zăceau
aproape toate afacerile archidiecesei, nu
avea cu cine să pregătească agendele
sinodului. Acum însă, când capitolul
s'a premenit cu o mulțime de puteri ti-
nere, nimic nu mai poate scusa între-
lăsarea, și este timpul suprem, ca să se
rumpă cu deprinderea trecutului și să
se convoace sinodul.

Că nu sînt bani pentru cheltue-
lile sinoadelor, să nu se dică, după-ce
toate bisericile din țeară, unele cu mult
mai sărace decăt cea unită, își țin re-
gulat sinoadele și găsesc mijloace, de a le
acoperi cheltuețile. Nici aceea să nu se
dică, că n'a fost lipsă de sinoade, căci
trebile archidiecesei merg bine și fără
dîsele și timpul trebuie folosit spre alte
lucruri mai urgente. Lipsă este la tot
casul, dacă nu altminteale, cel puțin
pentru a lua oamenilor motivul de a se
plînge. Dar' cine ar putea tăgădui, că
pe baza desbaterilor sinodale nu se vor
lua dispozițiunile normative în condu-
cerea archidiecesei cu mai multă cuno-
ștință de cauză și mai corespunzătoare
stărilor faptice, decăt numai după ve-
derile și inspirațiunile din gremiu?

Alt neajuns, de care se plîng mulți
preoți, este modul cum se conferesc pa-
rochiile. Se înțelege, că la denumirea
preoților, conform constituției acestei bi-
serici, parochienii foarte rar și numai
din bunăvoință se întreabă, dacă le con-
vine cutare sau cutare. Parochiile stau
sub libera conferire a ordinariului,
acesta numește preoții după buna sa
chibșuire. Până aici ar fi cum ar fi.
Dar' ni-se scrie din foarte multe părți,
că această „bună chibșuire” are în pra-
ctică un înțeles foarte lax. Regula este,
că pentru ocuparea parochiilor se escrie
concurs. Se dîce însă, că adese s'ar fi
întemplat, că multe parochii s'au con-
ferit cu omiterea concursului, și când
preoți din parochii mai slab dotate sau
clerici au întrebă, când se escrie con-
curs pentru cutare sau cutare parochie
vacantă, au aflat, că deu aceea nu mai
este vacantă, deși concurs nu s'a pu-
blicat.

De altă parte și când se escrie con-
curs, nu totdeauna se alege cel mai
vrednic dintre concurenți. Adevărat este,
că rudeniile de ale părintelui metropolit
foarte, puține — doar' una două, — sînt
în beneficii bisericesci, și și aceste în lo-
cui, pe care cu drept cuvînt le-ar me-
rita și dacă ar fi cei mai străini de
Excelența Sa. Dar' ni-se spune, că tot
atât de adevărat este și aceea, că mulți
dintre membrii capitolului își pun toată
influența, pentru a așeza în parochiile
cele mai bune pe rudele și oamenii lor,
adese cu desconsiderarea altora mai
vrednici. E vorba, că dacă ai cerea
genealogia multor preoți dintre cei bine
dotați, ai afla, că este rudă cu vre-un
fost sau actual canonic sau cu alt om
influent din gremiu.

Mai departe se vorbește, că mai
mult decăt e bine se consideră la con-
ferirea parochiilor recomandarea proto-
popilor concurenți, care încă foarte des
recomandă pe rude și oameni de ai lor.
Astfel ni-se asigură, că într'un proto-
popiat nu mai puțin decăt opt preoți sînt
rude cu protopopul.

Ni-se mai spune, că multe parochii
bine dotate se conferesc unor oameni,
nu pentru-că sînt cei mai vrednici de
dîsele, ci pentru-că sînt din familii
mai bune ca ceilalți concurenți. Fiii
de țărani sau de oameni săraci se tri-
mit de multe-ori în parochii slabe nu-
mai după principiul, că „cel crescut
în sărăcie mai ușor poate trăi într'o
parochie slabă, ca feciorul de domn sau
de bocotan”.

De aici dela masa redacțională nu
putem aplecia, intru-cît sînt basate pe
realitate aceste plîngerii. Dorim și cre-
dem chiar, că ele nu vor fi toate în-
dreptățite, dar' fiindcă există și nu le-am
scuturat noi din mănecă, ne ținem de
datorință a le pune în vederea celor
competenți, sperînd că pe viitor, pentru
a le evita, se va observa mai strict
procedura concursuală la conferirea pa-
rochiilor.

Altă obiecțiune, pe care ne-o co-
munică un bărbat competent, este re-
lativă la crescerea clericilor. În semi-
narul din Blaj funcționează astăzi tot
profesorii tineri, cu cele mai extinse și
mai profunde cunoștințe teologice și
cu gradul de doctori, câștigă parte în
Roma, parte la universitățile din mo-
narchie. Această împiegurare, îmbu-
curătoare într'un fel, legitimează îngri-
jirea, că clericii prea mult se preocupă
de idei teoretice teologice-filosofice și
prea puțin se pregătesc pentru adevă-
rata lor misiune, pentru cariera pas-
torală.

Și în adevăr, dacă considerăm, că
preotul român dela sate are în prima
linie chemarea, de a fi conducătorul,
adevăratul și singurul conducător al cre-
dincioșilor în viața aceasta pămîntească,
dacă considerăm, că dela el depinde îmbu-
nătățirea sorții țeranului, luminarea lui
asupra drepturilor și datorințelor sale și

căutarea și aflarea mijloacelor de bunăstare, progres în cultură și moralitate, trebuie să recunoaștem, că ar fi greșit, dacă acești preoți cu această menire s'ar preocupa prea mult de doctrine abstracte și transcendente, pe contul datoriilor mai practice, care-i așteaptă în viața practică de preoți.

Preste alte lucruri de mai puțină importanță și mai puțin generale, cum este bună-oară plângerea contra unor protopopi, care nu sînt la înălțimea misiunii lor, trecem ca preste nisele lucruri, care pretutindenea rezultă din imperfecțiunea naturii omenești, și încheiem cu asigurarea, că prin acești articoli nu vom altoa, decât a ne face datorința de publiciști și a contribui la constatarea adevărului și sanarea neajunsurilor.

VARIETĂȚI.

(Romanțul regelui Milan). Deoarece a abdicat, toată lumea se ocupă de regele Milan. Se înțelege, că unii se ocupă de dînsul din punct de vedere politic, alții de viața sa privată și cu deosebire de divorțul său.

Sînt mai multe versiuni referitoare la cauza divorțului său.

Iată una!

Milan s'a divorțat de frumoasa sa soție din cauză, că s'a amoresat de o frumoasă doamnă dela Gleichenberg, cu care a făcut cunosință precînd visita băile de acolo.

Aceasta locuia într-un castel mare, din apropierea Gleichenberg-ului. Milan o visita foarte des. Unii dic, că la început umbla pe aici numai pentru-ca să vîneze, ținea în arîndă o parte din împregiurimea castelului, alții însă spun, că 'la atraș mai mult tînera contesă Trautmansdorf, născută Gavroni, o femeie de o frumusețe uimitoare: statură măreață, ochii albaștri, fața sănătoasă și pururea veselă, cu un cuvînt atrăgătoare până la pericol.

Blonda contesă este un contrast al reginei Natalia, căci până-aceasta este din fire serioasă, rece chiar, până atunci contesa e veselă intrupată. Nu e mirare deci, dacă regele Milan a devenit robul acelor ochi dulci și caldi ai acestui suflet atrăgător, lucru ce 'i-se părea, că în palatul său dela Belgrad îi lipsește.

Milan după fiecare vînațoare se ducea să se repazeze în castelul frumoasei doamne. Este un obicei, ca vînațorii să pozească în cel mai apropiat castel de locul pe unde vînează, și Milan avea cauze pentru a nu se depărta de castelul frumoasei contese.

Se înțelege, că în cîrînd a început a se vorbi, că Milan ar fi înamorat de dînsa, și cum dînsa era vîduvă, cei mai mulți credeau lucrul acesta.

Un cas curios însă se pare a fi încurcat pe cei-ce răspîndeau aceste sciri.

În vara anului trecut, cînd divorțul între rege și soția sa era deja un fapt împlinit și cînd dînsul se duse la Gleichenberg, găsi castelul său favorit gol. Frumoasa blondină plecase și petrecea departe de aci, tocmai pentru-ca să iee gurilor rele ori-ce pretext de a vorbi despre dînsa ca despre o amoresă a regelui. Milan nici n'a mai vîduț-o de atunci.

Se crede deci, că scirile răspîndite, că Milan ar avî de gînd a lua de soție pe frumoasa doamnă, n'aveau temei și că Milan în privința amorului ȳice, după-cum ȳice Kent din „Regele Lear“:

„Nu sînt atît de tîner, ca să mî înamomez de femeie pentru cîntecul ei, nici atît de bătrîn, ca să înnebunesc după ea“.

(130 persoane otrăvite.) Individul Tasiuca din Varșovia a fost condamnat la 3 ani închisoare pentru încercare de otrăvire. Trînd rîu cu stăpînul său, care era brutar, se hotîri să otrăvească pe clienții lui, pentru a-l ruina cu totul. Pentru aceasta luă arsenic și-l puse în aluatul cu care făcî pîne. 130 persoane, care cumpără pîne în acea ȳi, au fost otrăvite, din fericire nici una din ele n'a murit.

(„New-Yorker Volkszeitung“) scrie următoarele: Un inginer a calculat nu de mult, că forța totală dezvoltată de mașinile de vapor din întreaga lume este de 46 milioane de cai, ceea-ce echivalează cu munca a unui miliard de oameni.

În acest total intră Statele-Unite cu 7 și jum. milioane, Anglia 7 milioane, Germania 4 și jum. milioane, Franța 3 milioane, Austria cu 1 și jum. milioane.

(Femeile în Franța). „Le Soleil“ spune, că de vre-o cîteva ȳile a început a se întrebînta un oare-care număr de femei în manufactura armelor din Châtelleraut. După-cît află numitul ȳiar, toți sînt satisfăcuți de produsele mîinii femeiești. Ele ar fi chiar mai apte decît bărbații întru prepararea unor piese din pușca Lebel, care sînt adevărate obiecte de bijuterie.

Din public.)*

Invitare.

Onorații dîi membri din comitetul central al „Reuniunii romîne agricole din comitatul Sibiului“ sînt invitați la sedința ordinară ce se va ține *Marți în 14/26 l. c. la 3 oare d. a. în localitatea „Asociațiunii transilvane.“* Stroia.

Mulțumită publică.

Tresaltă de bucurie inimile membrilor societății de lectură „In. M. Clein“ pentru marea faptă a Ilustrității Sale dlui Dr. Victor Mihályi, episcopul Lugojului, care s'a îndurat prea-grațios a ne face onoarea să-l înregistram între membrii fondatori ai acestei societăți, solvind taxa de 10 fl. Mărețul scop al acestei societăți, care este dezvoltarea intelectuală și religioasă-morală a membrilor ei, tocmai pentru aceea, că este mare, reclamă multe mijloace materiale întru ajungerea lui, ceea-ce constituie o necesitate imperioasă, pentru-ca să poată ȳice mama biserică, că are preoți des-toinici și națiunea fii sinceri.

Ilustritatea Sa, prin marinimoasa faptă, contribuie în mod considerabil la ajungerea acestui scop, prin ce își cîștigă un prețios mîrgăritar în coroana meritelor pentru sfînta biserică și națiune.

Noi nu putem decît să rugăm umilit pe Ilust. Sa să primească debilele, dar' sincerele noastre mulțumite, asigurându-l, că vom înalta ferbinți rugăciuni la Tronul celui Atotputernic pentru îndelunga și fericită viață a Ilust. Sale, de care are atîta lipsă maica biserică și națiune.

Pentru societatea de lectură „Inocențiu Micu Clain“ a teologilor din Blaj:

Iovu Babutiu, Aurel C. Domșa, preot. secretar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspundere.

POSTA ULTIMĂ.

Budapesta, 20 Martie n. După sedința publică a dietei ungurești a avut loc o sedință secretă, în care s'a rezolvat afacerea Krajcsik—Polónyi.

Pe strade și înaintea parlamentului a fost la ameaȳi o colosală mulțime de popor. Cînd ministrul-president Tisza, după sfîrșitul sedinței, s'a urcat în trăsură și a luat-o spre piața museului, a sburat o peatră spre trăsură, după aceea a sburat și alte petri din toate direcțiunile. Polițiști călare au oblit calea, astfel că trăsura a putut trece mai departe. La 2 oare după ameaȳi adunările de popor au luat dimensiuni colosale; deoarece-ce poliția, care a fost bătută cu petri decătă mulțime, s'a simțit prea slabă, s'a recuirit miliție. La 4 oare după ameaȳi miliția a intrat în curtea politehnicului și a curățit-o de tumultuanți. S'a făcut mai multe arestări. Deputații Pulszky și Törs au fost atacați. În momentul acesta miliția patrulează pe strade.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 21 Martie n. Comisiunea de imunitate va supune pertractării afacerii lui Rohonczy Sâmbăta viitoare.

În afacerea Krajcsik—Polónyi s'au intrunit astăzi martorii amînduora.

Demonstrațiunile, în urma numărului covîrșitor al miliției recuirate, s'au restrîns numai la adunări lărmuitoare de oameni pe strade. Poliția a evacuat curtea politehnicului de demonstrații și a arestat pe aceia, care au aruncat cu petri. Lui Krajcsik 'i-s'a făcut un ciarivari. Cavaleria a patruleat pînă la oarele 11 seara prin strade. Căpitanul suprem al capitalei a exmis o publicațiune, în care declară, că de astăzi înainte va fi silit a lua cele mai stricte măsuri și în cazul extrem a întrebuinta și forța armelor contra celor care periclitează liniștea și siguranța publică a capitalei.

Casa deputaților continuă desbaterea asupra proiectului de lege militară. Majtényi și Csátár au vorbit contra.

Stradele care duc la casa deputaților sînt ocupate de poliție. Se adună mulțime mare de oameni, dar' domnesce liniște. În momentele aceste a trecut o ceată de mai multe sute de studenți din piața lui Calvin cătă politehnic, cîntînd cîntarea lui Kossuth.

Bibliografie.

A ieșit de sub tipar

Helvetia și Wilhelm Tell, de Dr. A. P. Alexi.

Brașov, tipografia Alexi. 1889.

A apărut:

A doua carte de cetire,

pentru copii și copilele din anul al 2-lea de școală, întocmită de mai mulți prieteni ai școlii. Editura librăriei Nicolae Ciurcu, Brașov 1889.

Cuprinsul cărții este împărțit în 13 capitole: I. Școala. II. Casa. III. Omul. IV. Animalele. V. Grădina. VI. Comuna. VII. Cîmpul. VIII. Pădurea și livada. IX. Uscatul și apa. X. Aerul și cerul. XI. Timpul. XII. Dumneșeu. XIII. Adaos.

Bucățile cuprinse în carte sînt 142.

În adaosul cărții aflăm: Literale bisericești-cirilice. Apoi rugăciuni și tabela îmulțirii.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiune:

— 2 Maiu st. n. a. c. imobilele lui Mihail Orendt (în Petrifalău) decătă judecătoria cerc. din Mediaș.

— 10 Aprilie st. n. a. c. imobilele Mariei Sztupa (în Socodan) decătă tribunalul reg. din Oradea-mare.

— 15 Aprilie st. n. a. c. imobilele vîduvei după Alexandru Bischitzky decătă judecătoria cerc. din Păpa.

— 12 Aprilie st. n. a. c. imobilele lui Maur Kohn decătă tribunalul reg. din Dobrișin.

— 16 Maiu st. n. a. c. imobilele lui Mihail Heinrich (în Nyulas) decătă judecătoria cerc. din Nezsider.

— 8 Aprilie st. n. a. c. imobilele lui Alexandru Deák decătă tribunalul reg. din Seghedin.

— 13 Aprilie st. n. a. c. imobilele lui Branco Gyurgyevics decătă tribunalul reg. din Szabadka.

— 4 Iunie st. n. a. c. imobilele lui Paul Balogh (în Ujker) decătă tribunalul reg. din Sopron.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de ȳile:

— la rîmasul după vîduva Veța Gragyn nasc. Gruin (din Moerin) și Vasile Dogar (din Comleușul-mare) la trib. reg. din Chichinda-mare;

— la rîmasul după Iosif Maior (din Șarcad) la trib. reg. din Oradea-mare.

Citațiune:

— George Zosim Pridon, a cărui ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se înfațișa în 26 Martie st. n. la judecătoria cerc. din Șercaia.

Post vacant:

— Un post de conducător clasa a III-a de cărți funduare la judecătoria cerc. din Se-leușul-mare, cu salar de 800 fl. și relut de cuartir 200 fl. — A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.

LOTERIE.

Tragera din 20 Martie st. n.

Brașov: 86 26 56 24 9.

Călîndarul ȳilei.

10/22 Martie.

Iulian: Cîdrat.

Gregorian: Octavian.

Soarele: rîsare 6.2, apune 6.14.

Buletin meteorologic.

Sibiul, 21 Martie, 3 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediu înar 761.1)	Diferența din preȳinȳ	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vîntului
715.9	—5.0	+8.4	+13.2 +7.4	S

Din țeară, 20 Martie, 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	ȳaria
Budapesta	761	+ 0.4	—	—
Sătmar	761	+ 3.0	SV	1
Cluj	761	— 0.0	O	2
Orșova	762	+ 1.2	N	1
Timișoara	763	+ 1.6	S	1
Arad	761	+ 1.3	SO	2
Panciova	760	+ 5.0	SO	1

Sosiți în Sibiul.

La 21 Martie n.

Hotel „Neurtherr“. Iosif Miklos, proprietar din Ciuc-Sereda; Spritzer, comerciant din Viena; Stangi și fiul din Alexandria.

Hotel „Împăratul Romanilor“. Lazar Pipos, jude cercual din Murăș-Lia; Gyarmathi, proprietar din Odorheul-săcuesc.

Hotel „Meltzer“. Ludovic Varga, preot reformat din Alămor; Carol Kelecsényi, privatier din Alămor; Sigismund Goldstein, comerciant din Budapesta; Weisz, comerciant din Oradea-mare; Iosif Miklos, arîndator.

Economic.

Emisiune italiană. Tesaurul italian a încheiat o operațiune pentru plasarea a 722.700 obligațiuni de cai ferate cu un grup italian, german și englez, compus fiecare din cele mai importante stabilimente de credit și din cei mai însemnați banchieri. Pentru Italia sînt „Banca națională“, „Creditul mobilier“ și „Banca generală“. Pentru Germania sînt cassa „G. Reichroeder“, „M. A. Rothschild“ și fi la Frankfurt pe Mein, „Disconto Gesellschaft“ și „Deutsche Bank“ din Berlin. Pentru Engiltera sînt caselle „Bariny Brothers“ și „I. Hanbro și fiul“ din Londra. În aceste condițiuni succesul operațiunii e asigurat.

România și ȳile ei. După cifrele oficiale luate dela ministerul domeniilor, suprafața tuturor ȳiilor din țeară însumează astăzi 164.445 hectare, adică peste 320.000 pogoane. Din aceste, 157.057 hectare sau vre-o 300.000 pogoane sînt lucrătoare, ceea-ce însumează, că aproape toate ȳile din țeară sînt lucrătoare și numai 7388 hectare sau vre-o 14.000 pogoane sînt nelucrătoare. Suprafața totală a acestor ȳii, comparîndu-o cu suprafața țerii, găsîm că ȳile acoper cam 11 1/2% din întregul teritor al țerii. Acest raport însumează, că România este destul de bogată în ȳii și că este mai bogată decăt multe țeri din Europa, cum: Turcia, Rusia, Germania și altele, care au mai puțin de 1 1/2% din întinderea acelor țeri.

Dacă cercetăm cum se împărțesc suprafața ȳiilor după județe în România, găsîm următorul tablou oficial:

Județul	ȳii lucrătoare	ȳii nelucrătoare
Dolj	17.453 hect.	239 hect.
Prahova	13.000	1400
Mehedinți	12.126	—
Putna	11.326	—
Buzeu	10.303	761
R-Sărat	9.128	—
Romanați	8.657	150
Teleorman	7.640	483
Gorjii	6.541	—
Tecuciu	5.957	118
Vâlcea	5.500	790
Covurlui	5.318	256
Ilfov	4.953	120
Vlașca	4.387	—
Fălciu	4.373	—
Iasi	4.343	—
Tutova	4.042	680
Bacău	4.010	327
Tulcea	3.885	1460
Olt	2.917	24
Vaslui	2.395	98
Muscel	1.751	—
Dâmbovița	1.561	—
Constanța	1.383	149
Ialomița	843	19
Argeș	821	—
Botoșani	695	52
Brăila	649	3
Roman	635	75
Suceva	280	53
Dorohoiu	117	120
Neamț	73	1
Total	157.057	7.388

Total general 164.445

Din acest tablou se vede, că județele mai bogate în ȳii sînt: Doljiu, Prahova, Mehedinți, Putna, Buzeu și R-Sărat. Înaintea tuturor județelor însă este județul Doljiu.

ȳile astfel împărțite, constituiesc prin cantitatea și calitatea vinului ce produc multe localități renumite în țeară. Așa sînt ȳile renumite dela Drăgășani din R-Vâlcea, dela Odobesci din Putna, dela Cotnari din Iasi, dela Dealul-mare din Prahova, dela Sărata din Buzeu și dela Nicorești din Tecuciu. ȳii de a doua mână, dar' destul de însemnate, se mai găsesc la Orevița în Mehedinți, la Palilula în Doljiu, la Dealul-Slatinei în Olt, la Dealul-Piteștilor în Argeș, la Dealul-Hușilor în Fălciu, la Grecii și Costești în Tutova, la Socola în Iasi etc.

ȳile din țeară produc struguri de cele mai bune soiuri. Mai principale sînt neamurile de struguri negri și roșii ca: corb (negru vîrtos), sîină (negru moale), berbecel, mischet, gordin, coarnă, tîmăioasă etc.

După aceste feluri de struguri ȳile dau vinuri albe și roșii. În special ȳile dela Drăgășani dau vinuri superioare albe; cele dela Odobesci dau vinuri roșii; cele dela Cotnari dau vinuri albe-verzii; cele dela Dealul-Mare dau vinuri albe și puțin roșii; cele dela Orevița dau vinuri roșii, dela Nicorești asemenea etc. „Revista Agricolă“.

Prețul mărfurilor.

ȳirgu de rîsători în Steinbruch. În 20 Martie n. s'a notat: ungurești bătrîni grei 55 — cr. pînă 55 1/2 cr., ungurești grei, tineri 57 — cr. pînă 58 1/2 cr., de mijloc 56 — cr. pînă 57 1/2 cr., ușori 49 — cr., pînă 50 — cr. marfă țărănească grea — cr. pînă — cr., de mijloc 54 — cr., pînă 54 1/2 cr., ușora 48 — cr. pînă 48 1/2 cr., comănesci, de Băkon, grei 51 — cr. pînă 51 1/2 cr., transito, de mijloc — cr. pînă — cr., transito ușori — cr., pînă — cr., transito sîrbesci grei — cr. pînă — cr., transito de mijloc 54 — cr. pînă 54 1/2 cr., transito ușori 53 cr. pînă 53 1/2 cr., îngrășăți cu ghindă — cr. pînă — cr. per 4 1/2 cumpenți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 20 Martie 1889.

Sămînte	Calitatea per Hect	Prețul per 100 chilogr. dela pînă	Calitatea per Hect	Prețul per 100 chilogr. dela pînă
Grâu	—	—	—	—
Bănățeneș, nou	—	—	—	—
Grâu dela Tisa	7.35	7.55	—	—
Grâu de Pesta	7.30	7.50	—	—
Grâu de Alba-regală	7.30	7.50	—	—
Grâu de Bácska	7.30	7.50	—	—
Ungureș de Nord	7.20	7.40	—	—
Sămînte, rechi ori noue	Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela pînă	
Săcăr	—	70—72	5.65	5.90
Orz	—	60—62	5.80	6.20
Nutret de vîinars de bere	—	63—64	6.30	7.10
Ovăs	—	64—66	7.35	8.50
Cucuruz (porumb)	—	39—41	5.25	5.70
—	bănăț.	75	4.45	4.65
—	de alt soi	73	4.70	4.75
Hrîșcă	—	—	5.40	5.75
Grâu	de primă.	7.12	7.14	
—	de toam.	7.37	7.39	
Cucuruz	—	—	—	—
—	de toam.	4.79	4.81	
Ovăs	de primă.	5.26	5.31	
Produse diverse	Soiul	Cursul dela pînă		
Sein. de trif.	Lucernă ungurească	60.—	64.—	
—	franceză	—	—	
—	italiană	—	—	
—	roșie	43.—	58.—	
Oleu de rap.	rafinat	37.—	37.50	
Oleu de in	—	—	—	
Un. de porc	dela Pesta	55.75	60.—	
Slăuină	dela țeară sventată afumată	51.—	51.50	
Sîn	—	56.—	57.—	
Prune	—	33.50	34.50	
Lictar	din Bosnia, în buți din Sărbia, în saci	10.25	17.50	
—	slavon, nou	16.50	16.75	
Nuci	bănățeneș	16.—	16.25	
Gogoși	din Ungaria ungurești	—	—	
—	sărbesci	—	—	
Miere	brută	29.50	30.—	
Ceară	galbină străcurată de Rosenau	33.—	34.—	
Spirt	brut	115.—	117.—	
—	Drojdiițe de spirt	14.—	15.—	
—	—	18.50	19.—	

Cursul pieței din Sibiul.

din 20 Martie st. n. 1889.
Hărtie-monetă română Cump. 9.40 vînd. 9.50
Lire turcesci „ 10.80 „ 10.90
Imperiali „ 9.80 „ 9.90
Ruble rusești „ 1.25 „ 1.28

Bursa de Budapesta

